

Az 1945. január 8-án elhurcoltak és a II. világháború áldozatainak emlékére

Uram, nekünk ez a föld idegen

Egykori hadifoglyok, családtagok, ismerősök, közéleti emberek koszorújában településünk önkormányzata tisztelettel emlékezett a Kegyeleti Parkban **2005. január 8-án** a hatvan évvel ezelőtt elhurcolt hadifoglyokra és a II. világháború áldozataira. Nevüket csak emlékkő őrzi, hiszen nem az anyaföld-

Nagy Nikolett

ben nyugszanak, hamvaikat messze idegenbe sodorta a történelem.

1945. január 8-án kezdődött a döbbenetes tragédia, mely fiatal életet vett el, családokat taszított a szomorú reménytelenségbe, a szenvedésbe.

Kárpótolni semmit sem lehetett, s nem lehet, csak le-

hajtott fejjel csöndesen elsíratni a szeretteket, és gyertyák remegő apró lángja mellett emlékezni.

Községünk emlékünnepségeinek közreműködői voltak: Szegedi Zsuzsanna és Lakner Tibor szavalattal, Nagy Nikolett énekkel, valamint a Tárnoki Fúvószenekar.

Az egykori sorstársak nevében Romits Antal szólt a fizikai megpróbáltatásokról, a lelki fájdalmat fokozó durva, kegyetlen bánásmódról, a „halálos menetről” Érdtől Temesvárig s tovább...

A megemlékezést hagyományosan gyönyörű szentmise követte a falusi templomban, s kötetlen találkozás a művelődési házban.

Lepsényi Katalin

Lakner Tibor

Mikor a bujdosó az Istennel beszél

Uram, én nem tudom az igazságot miképpen osztogatod ezután, hogy mindenkinek bár maréknyi jusson. Annyit tudok csak: esztendeje immár, hogy végigdúlt a vihar otthonunkon.

Tudnod kell Uram, hisz mindent tudó vagy: nem akartunk mi semmi mást, csak élni.

Szántani, vetni és remélni.

Szántani, vetni és remélni jó munkáért vidám aratást.

Nem imádkoztunk sokat, az igaz.

De szerettük a világot, Uram, ahogy megadtad: gondokkal telítve, búval és örömmel fűszerezve, a tövisek között egy-egy virág... szép volt Uram, jó volt a világ.

Szerettük a patakokat, mely zengve szelvények közt vígan szökdösött.

A szellőt, ahogy hegyeidről este virágillattal megrakódva jött.

Hajnalodat, amikor bokrártásan felkacagott az ablakunk alatt.

Szerettünk minden bokrot, fát, virágot, pillangót, felhőt, madarat...!

Apánk kezét.
Anyánk
mosolyát.

Kisgyermekünk első kacaját.

A csókot, ahogy lányajkon kigyúlt.

A vágyat, mikor fellegekbe nyúlt,

Feléd, Uram, akár a jegye!

Jövendőt kért! Békét és életet!

Mégis a balkezed mozdult elénk s reánk bocsátottad a végzetet.

Most már igazán nem tudom: a sorsot hogyan s miképpen rendezed.

De bujdosók könnyében s bánatában nem lelheted Uram a kedvedet.

Uram, nekünk ez a föld idegen.

Az ég sem derít itt sugarat miránk.

Bajor erdőn bujdosó magyarnak bogáncsos úton nem terem virág.

Más itt a szél. Másként suhog az erdő.

Más nyelven szólnak a patakok.

Bozót tépi a bujdosó magyart,

kiveri, hazátlan, árva és zavart...

Uram, Te ezt így nem akarhatod!

Amerre járunk: köd lepi az erdőt.

Nyögnek a fák és tövisek sebeznek.

Bámerre indul céltalan nyomunk:

még az ösvény is átfordul keletnek.

Uram! Rendeld már, hogy hazamehessünk!
Mindegy hogyan és mindegy, milyen áron!
Nem akarunk örökké bujdoskolni

ezen a zord, otthontalan világon!

Ha kell gyalog is, éhesen, vacogva,

tépett lélekkel és halálra váltan:

Csak otthon legyünk egyszer a hazánkban!

Vert farkas mellé farkasnak beállunk,

vagy koldusnak a templom küszöbére,

rabnak, ha kell, testvér-rabok közé:

csak haza jussunk végre!

Hogy beszélhessünk magyarul a földhöz s megértjük, amit zúgnak a szelek...!

Ha Szodoma láttán kővé változom:

Uram, én akkor is haza megyek!

Nincsen napodnak máshol melege.

Sehol sem olyanok a csillagok.

Ha százszor átkozott is az, aki magyar:

nem lehetek más, ha egyszer az vagyok...!

Add újra látnom apámat, anyámat,

vagy sírjukat bár, ha többet nem lehet...

Hadd roskadjak egy üszkös rom tövében

eldobva végre a vándorbotot

s úgy sűgjam megadással: Miatyánk...

sokat vétettem Ellened s nagyot...

de nézd:

megtörtént a Te akaratod.

Wass Albert
1945